

حجت‌الاسلام والمسلمین جواد محدثی در نشست «جایگاه الهی نامه‌نویسی در ادبیات دینی» مطرح کرد

احیای سنت «الهی نامه خوانی» در فرهنگ عمومی

۲

جلوه دیگری از خدمتگزاری
خادمان امام رضا(ع)

سفیران کرامت رضوی

در چند سال اخیر خوشبختانه حرکت‌های ارزشمندی با هدف کمک به خانواده زندانیان؛ از آزاد کردن زندانی گرفته تا حمایت از اعضای خانواده‌هایشان در کشورمان شاهد هستیم. اما پیش‌شرط همه اقدام‌ها در این مسیر، کمک به تقویت فرهنگ مصالحه و بخشش است. اقدام فرهنگی ارزشمندی که از آیین غنی اسلامی و سفارش‌ها و سیره اهل بیت طاهرین(ع) سرچشمه می‌گیرد. آستان قدس رضوی نیز از چند سال پیش، چه در قالب طرح‌های حمایتی نهادهای خود نظیر «نذر امام» که برای آزادی مادران نیازمند زندانی در سطح کشور توسط بنیاد کرامت رضوی در حال اجراست و چه به ...

مهدی چهلانگیزی - عکس: رضوی

درباره زندگی و خدمات ابوطاهر قمی، وزیر نامدار عصر سلجوقی و مدفون در حرم رضوی

مرا بس است خادم رضا علیه السلام بودن

این زمان و به دلیل شیوع تعصبات مذهبی ناشی از فعالیت‌های فرقه اسماعیلیه، زائران و مجاوران حرم رضوی روزگار سختی می‌گذراندند و این اقدام ابوطاهر، گامی مؤثر برای کاستن از مشکلات رفاهی و امنیتی آن‌ها بود.

امام رضا(ع) بود. تا پیش از او، حرم مطهر تزئینات چندانی نداشت اما با همت وی، «ازاره» یا بخش پایینی دیوار حرم کاشی‌کاری شد و این کاشی‌های زرین‌قام بعدها ترمیم گردید و تا امروز بر بخش‌هایی از دیواره داخلی روضه منوره باقی است.

محمد حسین نیکبخت | قدیمی‌ترین بخش اماکن متبرکه، ساختمان زیر گنبد و اطراف ضریح مطهر امام رضا(ع) است که به «روضه منوره» شهرت دارد. در این مکان مقدس، با وجود تغییرات مداوم در تاریخ هزار و ۲۰۰ ساله آن، می‌توان نشانه‌های متعددی از فعالیت‌های عمرانی گذشته یافت. یکی از این نشانه‌ها، کاشی‌های بسیار زیبا موسوم به کاشی‌های «زرین‌قام» یا «سنجری» است که برخی عقیده دارند با توجه به شواهد تاریخی، در عهد سلطان سنجر سلجوقی یعنی چیزی حدود ۹۲۰ سال پیش ساخته و نصب شده است. اما شاید شخصیت مهم و تأثیرگذاری که نقش بسیار مهمی در تزئینات و مرمت ساختمان حرم رضوی طی این دوره تاریخی ایفا کرد، چندان برای شما شناخته شده نباشد؛ شرف‌الدین ابوطاهر قمی ملقب به «وجه‌الملک».

■ دعوت برای خدمت

نکته دیگری که باید درباره خدمات ابوطاهر قمی در آستان قدس رضوی مورد توجه قرار گیرد، نقش وی در تشویق شیعیان و حتی پیروان دیگر مذاهب اسلامی به فعالیت‌های عمرانی در حرم رضوی است. قدیمی‌ترین سنگ مرقد مطهر امام رضا(ع) مربوط به سال ۵۱۶ ق/ ۵۰۱ ش و همزمان با اواخر دوران زندگی ابوطاهر قمی ساخته شد؛ سازنده این سنگ، ابوالقاسم احمد بن علی علوی حسینی است. درست در همین دوره، برادران کاکویه – که یک بار

■ آرمدین در جوار ولی خدا

ابوطاهر را فردی دین‌دار، متشرع و مردم‌دار دانسته‌اند. او به دلیل اعتقاد به مذهب شیعه بارها مورد آزار و اذیت قرار گرفت و رقیبان سیاسی‌اش از این مسئله به دفعات سوءاستفاده کردند؛ اما ابوطاهر بر اعتقاد خود راسخ ماند. وی در اواخر عمر به وزارت سلطان سنجر سلجوقی هم منصوب شد، اما بیش از سه ماه در این منصب نماند و در ۲۵ محرم سال ۵۱۶ / ۲۲ فروردین سال ۵۰۱ بر اثر بیماری دار فانی را وداع گفت. پیکر ابوطاهر قمی را

ابوطاهر با وجود مسئولیت‌های حکومتی متعدد که اتفاقاً هر روز هم به آن‌ها اضافه می‌شد، رسیدگی به امور حرم مطهر و فعالیت در راستای آسایش زائران و مجاوران این مکان مقدس را بر خود فرض می‌دانست. برخی از مورخان معتقدند نخستین گنبد حرم رضوی به دست ابوطاهر پناشده است.

چنان‌که وصیت کرده بود، به مشهد انتقال دادند و در روضه منوره ثامن‌الحجج(ع) به خاک سپردند. او موقوفاتی نیز برای حرم مطهر در نظر گرفته بود که از آن جمله، روستایی را در نزدیکی مشهد نام برده‌اند که جزئیاتش در دسترس نیست. ابوطاهر فردی هنردوست و شاعرپرور بود. بسیاری از شاعران نامدار آن دوران مانند «امیرمعزی» در مدح وی شعر گفته‌اند.

در صفحه نخست رواق درباره خدمات گسترده آن‌ها به مشهدالرضا(ع) و ایجاد قدیمی‌ترین بارو در اطراف حرم صحبت کردیم – دست به فعالیت‌های عمرانی در مشهد زدند و این اقدام نمی‌تواند با تکاپوهای عمرانی و خدماتی ابوطاهر قمی که در آن زمان به وزارت سلطان سنجر سلجوقی منصوب شده بود و در همان حال، مسئولیت پیشین خود را در مرو هم عهده‌دار بود، بی‌ارتباط باشد. می‌دانیم که در

و ملخ و قورباغه و مرغ کنارم پرسه می‌زنند. مصاحبه با دهیار روستا تمام شده و قبل برگشتن به شهر برای خودم زنگ تفریح قائل شده‌ام. نشست‌ام کنار یکی از شالیزارهای تازه نشا شده و چشمم پُر از دشت است. پُر از سرسبزی دست بشر. دارم به عظمت قدرت و خواست آدمیزاد فکر می‌کنم.

پی‌نوشت

مولا علی(ع) می‌فرماید: از فرصت‌های نیکو استفاده کنید. آن‌ها چون ابر زودگذرند.

توی زمین مناجات می‌کنند.

عمه می‌آید کنارم می‌ایستد و اشاره می‌کند به روسری آبی جمع و می‌گوید آن خانم، معلم است. بعد شال خاکستری که آشپز مراسمات محل است را معرفی می‌کند و بعدش زنی که شغل اصلی‌اش گویا ادارست. آن وقت با چشمی که برق می‌زند روی دخترک کم سن و سالی زوم می‌کند و خوشحال ادامه می‌دهد؛ مریم نخبه فیزیک است. باورت می‌شود دانشگاه شریف درس بخواند؟ عصر آفتابی فوق‌العاده‌ای‌ست. زنبور و مورچه

معضل زباله و آسفالت به سرانجام نرسیده کوجه‌ها تا بازسازی مدرسه و مشکل اینترنت و خانه بهداشت و کشاورزانی که دانش و تجهیزات به‌روز ندارند. از درصد قابل توجهی که مهاجرت نکرده‌اند و اگر به کسب و کارشان بها داده شود می‌مانند و می‌سازند. وسط درد دل‌های عمه، چشمم می‌افتد به خطی انسانی که پشت پنجره شکل گرفته. به زنان دیار پدري که مشغول نشای آخرین خزانه‌های شالی‌اند. صدای خواندنشان می‌آید. سه چهار نفرشان چادر شب بسته‌اند و گروه یازده نفره‌شان انگار دارند

رقیه توسلی | از خوش‌شانسی‌هایم یکی داشتن عمه‌ایست که توی شورای روستا خدمت می‌کند، دهیار است. خواسته بروم پیشش تا به عنوان روزنامه‌نگار، مشکلاتشان را از نزدیک لمس کنم. بهار روستایی شمال، معجون است. اسب و سوار رد می‌شوند. گله سفید غازها زیر آفتاب پیاده‌روی می‌کنند. بوی سیر تازه‌چین بلند است. جمعیتی زن و مرد گل‌اندود هم روی خشکه شالیزار نشسته‌اند به نان و هندوانه خوردن... دفتر شورا کنار زمین‌های برنج است. بعد خوش و بش و تعارف، عمه از همه چیز می‌گوید. از

نیمکت زنده‌گی

دوقدمی شهر

نماد «مکتب هنر رضوی» با همکاری مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی و دانشگاه هنر در تهران رونمایی شد. این مراسم با توجه به انعقاد تفاهم‌نامه همکاری میان مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی و دانشگاه هنر با حضور جمعی از مدیران هر دو مجموعه برگزار شد. همچنین در این مراسم علاوه بر نماد مشترک «مکتب هنر رضوی»، از پوستر دهه کرامت که طبق آیین هر ساله در مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی طراحی می‌شود، رونمایی شد.

در ادامه این مراسم، معاون آموزشی و رئیس دانشکده موسیقی دانشگاه هنر در خصوص تفاهم‌نامه همکاری با هدف گسترش، ارتقا و توسعه معنایی و مفهومی هنر دینی به ویژه هنر برآمده از آموزه‌های فرهنگ رضوی بحث و تبادل نظر کردند.

ادامه این جلسات با حضور مسئولان مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی و دانشگاه هنر با محوریت موضوع تفاهم‌نامه، دیروز در دانشکده سینما و تئاتر این دانشگاه برگزار شد.

این تفاهم‌نامه میان مؤسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی و دانشگاه هنر تهران در راستای همکاری پژوهشی و آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی و انجام طرح‌های پژوهشی مشترک با موضوعات مورد توافق،

اواخر سال گذشته با برگزاری نشست مشترک در این مؤسسه در مشهد منعقد شده بود.

فرهنگ و هنر

نماد «مکتب هنر رضوی» رونمایی شد